

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg
1240 København K

Dato 15. april 2009
J nr.

Spørgsmål 1 fra Folketingets Europaudvalg af 16. marts 2009.

Spørgsmål:

Ministeren bedes, som lovet på europaudvalgsmødet den 27. februar 2009, oversende et notat der redegør for de forskellige finansieringsmekanismer, som i øjeblikket diskuteres i relation til finansiering af klimatilpasninger som følge af en global klimaaf tale?

Svar:

Parternes forslag i forhold til finansieringsmekanismer til tilpasning er meget forskelligartede og omfatter forskellige niveauer. Visse forslag har fokus på generering af midler, mens andre har fokus på konkrete aktiviteter og andre igen fokuserer på governance. Nedenfor redegøres for de forslag, der i øjeblikket diskuteres i relation til finansiering af klimatilpasning som følge af en global klimaaf tale. Flere af de forslag der primært omhandler generering af midler, såsom det norske, bliver i forhandlinger diskuteret som kilder til klimaindsatser bredt set, og er således ikke nødvendigvis begrænset til tilpasning.

Mexico

Mexico foreslår, at nationale bidrag til klimafonde udregnes på baggrund af landes befolkningstal, BNP og CO₂-udledninger. Alle de indbetalte midler går til en ny multilateral fond under UNFCCC kaldet World Climate Change Fund, hvilket blandt andet giver mulighed for at imødekomme Bali Action Plans krav om at finansieringen skal kunne måles, rapporteres og verificeres. Fonden skal finansiere såvel reduktionsindsatser som tilpasningsindsatser. Forslaget indeholder ikke nærmere definitioner af mulige kilder for finansiering. Det mexicanske finansieringsforslag adskiller sig fra andre Ikke-Anneks I-landes finansieringsforslag ved at også de mere velstillede Ikke-Anneks I-lande skal bidrage finansielt til en international klimafond, men netto dog stadig modtage mere end de leverer, når de modtagne bidrag fra fonden indregnes. De mindst udviklede udviklingslande er undtaget fra at yde bidrag.

Norge

Norge foreslår at en mindre del af udledningskvoterne (landekvoterne, også kaldet Assigned Amount Units) ikke uddeles til lande omfattet af reduktionsforpligtelse, men derimod bortauktioneres af en overnational enhed, eksempelvis af en international bank. Indtægten fra auktionen skal så overføres til klimaindsatsen i udviklingslandene. Ved overnational auktionering er finansieringskilden ikke knyttet til nationale budgetter, hvilket øger sikkerheden for, at midlerne også i praksis allokeres til de aftalte indsatser. Det norske forslag indeholder ikke nærmere specifikationer af, hvordan pengene administreres.

Mexico og Norge samt flere andre arbejder på muligheder for at kombinere forslagene ud fra den betragtning, at det ene forslag indeholder en præcis angivelse af kilder, det andet af kriterier for bidrag. Herved supplerer forslagene hinanden.

G77 og Kina

G77-landenes fælles finansieringsforslag, som også Kina støtter, beskæftiger sig med principper for finansiering. De kræver blandt andet at finansieringen til udviklingslandene, der må følge en fremtidig klimaaf tale bliver additionel til I-landenes bistandsforpligtelser. Desuden kræver de en tæt styring fra UNFCCC's side af den finansielle mekanisme. De foreslår konkret, at der overføres midler svarende til mellem 0,5 og 1 % af udviklede landes BNP til støtte til klimainsatsen i udviklingslandene. G77 betoner behovet for finansiering til både reduktions-, tilpasnings- og teknologiaktiviteter, og de foreslår oprettelsen af specialiserede fonde for hvert område.

LDC

De fattigste udviklingslande har også fremsat et finansieringsforslag. De lægger vægt på at finansiering, der gives som følge af en fremtidig klimaaf tale, skal være nye og additionelle. LDC'erne er åbne overfor innovative finansieringskilder. Ifølge forslaget skal midlerne være under UNFCCC's myndighed og blandt andet støtte aktiviteter, der tiltrækker CDM-projekter, etablerer varslingsystemer, fremmer vedvarende energi, energieffektivitet, skov og støtter etableringen af hydrologiske og meteorologiske institutioner.

AOSIS

Sammenslutning af små, lavtliggende ø-stater lægger mest vægt på finansiering til tilpasning men også reduktionsindsatser er vigtige. De foreslår oprettelse af en tilpasningsfond under klimakonventionen, en katastrofefond og en teknologifond. De lægger vægt på, at bidrag til en tilpasningsfond skal ske efter forurenere-betaler-princippet. AOSIS har i nogle sammenhænge nævnt afgifter på fly- og skibstransport som mulige finansieringskilder. Finansiering skal være additionel til nuværende bistandsforpligtelser. Forslaget lægger vægt på, at fondene er under UNFCCC's myndighed og at lande har nem og lige adgang til fondenes midler. Med hensyn til udmøntningen af midlerne har AOSIS fremlagt ideen om en "multi-mekanisme", med tre elementer; Et forsikringskomponent (der kan yde støtte i tilfælde af ekstreme vejrbegebenheder og desuden støtte opbygningen af lokale / nationale forsikringsløsninger); et Rehabiliterings- / kompensations-element (i forhold til mere langsigtede / kontinuerlige konsekvenser såsom ørkendannelse og vandstandsstigninger); og endelig et Katastroforebyggelses element (går på tværs af alle komponenterne og skal promovere forebyggelse).

Schweiz

Schweiz foreslår, at landes bidrag til den finansielle arkitektur baseres på en global CO₂-afgift på 2 US dollars per tons CO₂-udledning. Lande med et CO₂-udslip på mindre end 1,5t per indbygger er undtaget. Det foreslås at landene skal indbetale de opkrævede afgifter til en National Adaptation Fund (NAF) og til en fælles Multinational Adaptation Fund (MAF). Bidraget til den fælles fond afhænger af landets indkomstniveau. De foreslår tre kategorier af lande. Lavindkomstlande skal betale 15 % til den fælles fond MAF. Mellemløstkomstlande skal betale 30 % og højindkomstlande skal betale 60 %. Resten af midlerne går til den NAF.

Indien

Indien betoner behovet finansiering og teknologi til tilpasning og fokuserer på leveringsmekanismer og principperne herfor. Indien foreslår en ny mekanisme for tilpasning, hvor genereringen af midler skal guides af Bali-beslutningen. Midlerne kan dog ikke være frivillige og må ikke komme i form af traditionel bistand

Finansieringen skal rettes mod de ekstra byrder forårsaget af klimaforandringer, men i anerkendelse af, at finansieringsniveauet ikke vil være tilstrækkeligt til at dække alle omkostninger skal fordelingen baseres på en række forhandlede kriterier for sam-finansiering og omkostningsdeling (fokus bør være på LDC og SIDS). Leveringen af midlerne skal støttes af et nyt institutionelt set-up under UNFCCC's myndighed, hvortil der kan hentes inspiration fra Tilpasningsfonden, som Indien i øvrigt anser for at kunne integreres i en ny mekanisme. Indien ser følgende typer tilpasningsaktiviteter støttet: Konkrete tilpasningsprojekter (der udgør en ekstra byrde udover hvad der med rimelighed kan forventes som del af udviklingsmålsætningerne); Tilpasningsteknologier; Forsikring; Integrering / klimasikring af igangværende udviklingsprogrammer (aktiviteter som bl.a. kapacitetsopbygning, varslingsystemer og vejrobservation, modellering og sårbarhedsvurdering – alle skal som udgangspunkt være berettiget til fuld dækning).